

(Uddrag af) Revisionsdirektoratets beretning om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2008 (side 4 – 12)

1. Revisionsdirektoratet afgiver – i henhold til revisionsvedtægtens § 13 – beretning til Borgerrepræsentationen om revisionen af Københavns Kommunes regnskab for 2008.

Revisionsdirektoratet skal erklære, at revisionen af regnskabet – således som det er forelagt for Borgerrepræsentationen den 7. maj 2009 – er blevet udført i overensstemmelse med revisionsvedtægtens § 4.

Revisionen er gennemført efter kravene til god offentlig revisionsskik.

2. Beretningen indeholder i udvalgsrækkefølge en fuldstændig gengivelse af de revisionsprotokollater, som direktoratet har afgivet til Økonomiudvalget henholdsvis de 6 stående udvalg.

Inden for hvert udvalgsområde vil protokollaterne blive præsenteret i følgende rækkefølge:

- Revisionsprotokollatet om årsregnskabsrevisionen.
- Revisionsprotokollater om lovpligtige beretninger til ministerier på tilskuds- og refusionsområder.
- Revisionsprotokollater om større undersøgelser.

Der er før hvert revisionsprotokollat gengivet pågældende udvalgs beslutningsprotokol, hvoraf fremgår udvalgets godkendelse af de forslag til foranstaltninger, som forvaltningen har forelagt udvalget i anledning af direktoratets revisionsbemærkninger og anbefalinger.

Revisionsbemærkninger afgives fx ved væsentlige fejl i regnskabet, manglende overholdelse af lovgivning mv. samt ved væsentlig uhensigtsmæssig administration. Supplerende angives normalt revisionens opfattelse af tiltag til overvejelse.

Anbefalinger fremsættes af direktoratet til hjælp for kommunen, når revisionen finder, at det er hensigtsmæssigt med tiltag til forbedring af administrationen.

Redaktionen af beretningen er afsluttet den 11. september 2009.

3. Den efterfølgende behandling af revisionsberetningen skal følge Borgerrepræsentationens retningslinier af 4. december 1997.

Ifølge disse oversender Borgerrepræsentationen revisionsberetningen til Økonomiudvalget. Til at foretage det forberedende arbejde i forhold til Økonomiudvalgets behandling af revisionsberetningen har Borgerrepræsentationen nedsat et Revisionsudvalg.

Økonomiudvalget afgiver indstilling om årsregnskabet i en revisionsbetænkning til Borgerrepræsentationen.

Resumé

1. Revisionsdirektoratets 2008-revisionsberetning til Borgerrepræsentationen indledes med revisionspåtegningen på kommunens samlede årsregnskab 2008 – indeholdende et forbehold om forvaltningernes utilstrækkelige regnskabsmateriale til væsentlige balanceposter i årsregnskab 2008 – samt en kort omtale af revisionens formål, ansvarsfordelingen mellem kommunen og revisor, planlægningen og udførelsen af revisionen samt rapporteringen herom (tiltrædelsesprotokollat).

Direktoratets rapportering om den udførte revision opdeles i:

- Revisionsprotokollater om årsregnskabsrevisionen.
- Revisionsprotokollater om lovpligtige beretninger til ministerier på tilskuds- og refusionsområder.
- Revisionsprotokollater om større undersøgelser.

Protokollaterne redegør for resultatet af direktoratets udførte revision ved anvendelsen af følgende 3 rubriceringer:

- Revisionsbemærkninger. Afgives fx ved en væsentlig fejl i regnskabet, manglende overholdelse af lovgivning mv. samt ved væsentlig uhensigtsmæssig administration. Supplerende angives normalt revisionens opfattelse af tiltag til overvejelse.
- anbefalinger. Kan fremsættes af direktoratet til hjælp for kommunens overvejelser, når revisionen finder, at det er hensigtsmæssigt med tiltag til forbedring af administrationen.
- Kommentar. Benyttes normalt, når den udførte revision har givet den opfattelse, at administrationen på de udvalgte områder er tilfredsstillende.

Økonomiudvalget henholdsvis de 6 stående udvalg skal træffe en egentlig beslutning om, hvad der skal foretages i anledning af den enkelte revisionsbemærkning og anbefaling fra direktoratet.

Revisionsdirektoratets revision af Københavns Kommunes årsregnskab 2008 har givet anledning til følgende antal revisionsbemærkninger og anbefalinger inden for de 7 udvalg.

Revisionsbemærkninger og anbefalinger til årsregnskab 2008

Udvalg	Revisionsbemærkninger	Anbefalinger
Økonomiudvalget	12	5
Kultur- og Fritidsudvalget	3	0
Børne- og Ungdomsudvalget	4	1
Sundheds- og Omsorgsudvalget	2	1
Socialudvalget	8	1
Teknik- og Miljøudvalget	10	0
Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	9	4
I alt	48	12

Oversigten over revisionsbemærkninger og anbefalinger til årsregnskab 2008 indeholder i alt 48 revisionsbemærkninger. Til årsregnskab 2007 blev der afgivet 55 revisionsbemærkninger, mens der var 49 revisionsbemærkninger til årsregnskab 2006.

Revisionsbemærkningerne er udformet efter revisionens skøn over sagernes kritiske omfang og indhold. I det følgende omtales meget kort de sager, som af revisionen anses for mest kritiske.

Generelt

Revisionsdirektoratet har fundet anledning til at forsyne revisionspåtegningen på Københavns Kommunes årsregnskab for 2008 med følgende forbehold:

"Københavns Kommune har i et rammebilag af 19. november 2008 om Regnskab i årets løb fastlagt de regnskabskrav, som kommunens forvaltninger skal opfylde vedrørende afstemning og specifikation af balancekontiene i årsregnskabet. Regnskabskravene omfatter beskrivelse af forretningsgange, udarbejdelse af forskellige oplysninger til regnskabsspecifikationerne, tilvejebringelse af ekstern og intern dokumentation samt dokumentation for udførte ledelsestilsyn.

Vi har som følge af forvaltningernes – herunder især Socialforvaltningens og Teknik- og Miljøforvaltningens – utilstrækkelige regnskabsmateriale ikke modtaget dokumentation for, at kommunens regnskabskrav er opfyldt for flere væsentlige balanceposter i årsregnskabet. Det er ikke praktisk muligt for os at give oplysning om den beløbsmæssige indvirkning på kommunens årsregnskab."

Socialudvalget

- Revisionsdirektoratet udtaler kritik af, at revisionen af udvalgets balanceposter har vist manglende overholdelse af kommunens regnskabskrav, herunder at der fortsat er et væsentligt antal konti, der ikke er afstemt. Direktoratet anbefaler, at en konkret handlingsplan forelægges udvalget, så der er sikkerhed for, at alle balancekonti foreligger afstemt/specificeret i forbindelse med 2009-regnskabet.
- Revisionsdirektoratet udtaler alvorlig kritik af, at revisionen af sager på det sociale

refusionsområde viser, at der er sket en markant stigning i antallet af fejlagtige sager både i sager med formelle mangler og med mangler af refusionsmæssig betydning.

Teknik- og Miljøudvalget

- Revisionsdirektoratet finder det særdeles kritisabelt, at Teknik- og Miljøforvaltningen heller ikke i år har afstemt balanceposterne. Teknik- og Miljøudvalget bør have opmærksomheden henledt på, at der efter færdiggørelsen af den økonomiske genopretningsplan sikres en robust og stabil driftsorganisation.
- Revisionsdirektoratet udtaler alvorlig kritik af, at der også i år er blevet konstateret betydelige mindreindtægter på byfornyelsesområdet, ligesom der for hele forvaltningen er konstateret uberettigede afskrivninger på i alt 23,45 mio. kr. over driften henholdsvis balancen i regnskabet for 2008. Direktoratet anbefaler, at der i genetableringsplanen for God Økonomistyring særligt fokuseres på budgetopfølgningen samt kvalitetssikringen af forvaltningens samlede årsregnskab, herunder at regnskabsdispositionerne lever op til gældende regnskabsregler.
- Revisionsdirektoratet udtaler kritik af, at kommunens lejefastsættelse mellem Udviklingsgesellschaft Prøvestenen og Kalvebod Miljøcenter (KMC) er i strid med gældende kommunalretlige regler derved, at kommunen har ladet forsyningsvirksomhed finansiere en del af den almindelige kommunale økonomi – i en størrelsesorden skønnet til 150 - 175 mio. kr.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget

Revisionsdirektoratet udtaler kritik af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens administration af lovgivningens krav til fleksjob, idet revisionen af sager, der har været eller skulle have været revurderet i 2007, viste fejl i 85 % af sagerne. Revisionen af visitationen til fleksjobsager viste kun fejl i 2 sager.

Revisionspåtegningen på kommunens samlede årsregnskab 2008

Revisionsdirektoratets revision har givet anledning til bemærkninger af en sådan væsentlighed og karakter, at der er taget forbehold i revisionspåtegningen på kommunens samlede årsregnskab 2008.

Forbeholdet om forvaltningernes utilstrækkelige regnskabsmateriale til væsentlige balanceposter i årsregnskab 2008 er uddybet i efterfølgende årsrevisionsprotokollater til kommunens udvalg.

Som resultat af den udførte revision vil vi, såfremt Borgerrepræsentationen godkender det foreliggende årsregnskab, forsyne det med følgende revisionspåtegning:

"Til Københavns Borgerrepræsentation.

Vi har revideret regnskabet for Københavns Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2008, der aflægges efter den kommunale styrelseslov.

Københavns Kommunes ansvar for årsregnskabet

Københavns Kommune har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med de kommunale regnskabsregler. Dette ansvar omfatter udformning, implementering og opretholdelse af interne kontroller, der er relevante for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der giver et retvisende billede uden væsentlig fejlinformation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne. Herudover er det Københavns Kommunes ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar og den udførte revision

Vort ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet på grundlag af vor revision. Vi har udført vor revision i overensstemmelse med danske revisionsstandarder og god offentlig revisionsskik. Disse standarder kræver, at vi lever op til etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at årsregnskabet ikke indeholder væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter handlinger for at opnå revisionsbevis for de beløb og oplysninger, der er anført i årsregnskabet. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurderingen af risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for Københavns Kommunes udarbejdelse og aflæggelse af et årsregnskab, der giver et retvisende billede, med henblik på at udforme revisionshandling, der er passende efter omstændighederne, men ikke med det formål at udtrykke en konklusion om effektiviteten af Københavns Kommunes interne kontrol. En revision omfatter endvidere stillingtagen til, om den af ledelsen anvendte regnskabspraksis er passende, om de af ledelsen udøvede regnskabsmæssige skøn er rimelige samt en vurdering af den samlede præsentation af årsregnskabet. Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om de dispositioner, der er omfattet af regnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Endvidere efterprøves det, om forvaltningen af midlerne er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

Det er vor opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkelig og egnet som grundlag for vor konklusion.

Forbehold

Københavns Kommune har i et rammebilag af 19. november 2008 om Regnskab i årets løb fastlagt de regnskabskrav, som kommunens forvaltninger skal opfylde vedrørende

afstemning og specifikation af balancekontiene i årsregnskabet. Regnskabskravene omfatter beskrivelse af forretningsgange, udarbejdelse af forskellige oplysninger til regnskabsspecifikationerne, tilvejebringelse af ekstern og intern dokumentation samt dokumentation for udførte ledelsestilsyn.

Vi har som følge af forvaltningernes – herunder især Socialforvaltningens og Teknik- og Miljøforvaltningens – utilstrækkelige regnskabsmateriale ikke modtaget dokumentation for, at kommunens regnskabskrav er opfyldt for flere væsentlige balanceposter i årsregnskabet. Det er ikke praktisk muligt for os at give oplysning om den beløbsmæssige indvirkning på kommunens årsregnskab.

Konklusion

Det er vor opfattelse, at årsregnskabet – bortset fra virkningen af det i forbeholdet anførte – giver et retvisende billede af Københavns Kommunes aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2008 samt af resultatet af Københavns Kommunes aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2008 i overensstemmelse med den kommunale styrelseslov."